

(Слободна Далмација, 17.7.2010)

Давно је један хрватски борац за људска права из ХХО-а предбацио младим српским туристима што се у Кистањама понашају “као насред Теразија” и тако провоцирају домицилно становништво. Премда се многе велике мисли на први поглед чине недореченима, с овом није тако: она је хируршки прецизна, сликарски нијансирана, апотекарски одмјерена, те открива праву нарав проблема. Срби се у Хрватској понашају као Срби, што, сасвим логично, “иритира и провоцира”, смета и нервира, узбуђује и узрујава.

Како је Хрватска отворена и туристичка земља, а Србија једно од њезиних потенцијалних тржишта, за потребе ХХО-а израдили смо нацрт водича за Србе у којему ћемо на једноставним и животним примјерима показати како би се требали понашати у Хрватској да не би никога иритирали и да би борци за људска права били задовољни. Водич је писан на хрватском језику и јамчи успјех само ако га се дословно придржавате.

Како промијенити новац

Ово је ситуација у којој ће се, сасвим сигурно, кад-тад затећи Србин који је стигао у Хрватску на љетовање. Већ ту, на првом кораку, могао би урадити озбиљну грешку.

Погрешно: - Добар дан, да ли можете да ми промените пет хиљада динара?

Правилно: - Добар дан, свјестан сам да сам припадник народа који је годинама сиромашео Хрвате, грабио сав новац зарађен у Хрватској и паразитирао на њему, уживао у грађењу Београда док је Загреб радио, те, на концу, упао у монетарни систем цркнуте Србославије покушавајући осиромашити све њезине бивше републике, укључујући и данас срећом самосталну и суверену Републику Хрватску, али вас молим да ми за пет тисућа мојих одвратних динара дате одговарајућу своту куна које сам одувијек хтио имати

Како тражити да вам се припали цигарета

За љетовања у Хрватској Србину се може догодити да остане без жигица или упаљача, а пожели припалити цигарету. Многи ће се у такву случају понашати као да су на Теразијама, те се сугворнику, Хрвату, обратити на непримјерен начин, што ће правдољубива и простодушна Хрвата, разумљиво, огорчити и натјерати да реагира противно својој тисућљетној уљудби.

Погрешно: - Да ли можете да ми припалите цигару?

Правилно: - Потпуно разумијем вашу аверзију према могућности да Србин тражи ватру у лијепој хрватској земљи, јер је познато да смо десетљећима из болесне зависти потпаљивали ваше шуме, да су Брач и Хвар били пожаревци на мору, а зацијело вас из разлога које могу и разумјети и оправдати особито боли да нетко из народа којему, ето, припадам, тражи било какву ватру у Хрватској након што смо је, у сурадњи са србочетничком армијом, великим дијелом спалили у неправедном и наметнутом вам Домовинском рату, па бих вас понизно замолио да ми дио од тога ватренога зла, које смо вам годинама испоручивали у разним облицима, вратите у виду мањег пламена којим ћете ми припалити цигарету и тако послјешити моје тровање.

Како тражити салату

Затражи ли српски гост у ресторану салату, хрватски домаћин, ма колико беневољентан и благонаклон био, може реагирати енергично и наслино, а разлоге не треба објашњавати никоме тко се сјећа Домовинског рата. Онога тко се не сјећа, може бити срам, јер зашто му глава уопће служи:

Погрешно: - Келнеру, пошаљи нам салате!

Правилно: - Немојте се осјетити увријеђеним, премда ми је јасно да отварам изразито

Пише: Владимир Матијанић
уторак, 03 август 2010 20:14

болну тему, те прихваћам ризик да ми можебитно удијелите и шамар, али вас заиста без икакве примисли на злокобне и примитивне ратне пјесме мојих сународњака којима су свој биједни морал покушали дићи на вишу разину, желим замолити да ми омогућите да уз ову порцију истински дивнога меса какво је могуће благовати само у еуропски уређеним угоститељским објектима на вашем прекрасном Јадрану, поједем и још мало ваше прекрасне салате.

Како потражити кино

Хрвати су изнад свега изнимно културан народ, те су до те мјере поносни на своје културне институције да су готово сваком својем сународњаку спремни понудити вођење неке од њих. У хрватска народна казалишта, разумљиво, српски гост не би требао ићи, но кина би га могла привући, што би, не буде ли се придржавао наших напутака, могло резултирати проблемима.

Погрешно: - Где вам је биоскоп?

Правилно: - Можда не би било најправедније, али би ми било разумљиво чисто људски, у мјери у којој ме можете сматрати човјеком, да се на мене сручи сав ваш гњев узрокован нашим културним империјализмом и хегемонијом која је кроз дугу и несретну повијест заједничких држава гушила ваш креативни нерв, а што је посебно долазило до изражаја у свијету седме умјетности гдје смо низ наших аутора попут Жике Павловића или Саше Петровића успјели угурати на мјеста која су по надарености припадала Јакову Седлару или Антуну Врдољаку, а којег нити наша најперфиднија присиљавања да снима партизанске филмове нису успјела расхрватити, па ја сада, након што сам признао подле активности мојих сународњака, желим само уживати у љепотама хрватскога филма на великоме платну, те вас молим да ме упутите к најближем кинематографу како бих у мраку кина могао окајати гријехе својих предака.

Како тражити цркву

Једно од осјетљивијих питања с којим не треба тражити врага, односно бога, то јест бога у институцији која није овлаштени деалер вјере за Републику Хрватску. Но, има вас свакаких, па тако и оних који ће се у Хрватској пожељети молити, и то не у хотелској

Туристички водич за госте из Србије: Дозволите да вас преобратимо

Пише: Владимир Матијанић
уторак, 03 август 2010 20:14

соби, иза навучених ролета, него усред православне цркве!? Таквима чак ни уз строго придржавање овога напутка не јамчимо успјех, али вриједи им покушати.

Погрешно: - Да ли можете да ми кажете где је православна црква?

Правилно: - Тешко ми је остати слијеп код здравих очију и не признати сву трагичност заблуде мојих предака који су након Велике шизме одабрали погрешну страну и приклонили се оном несретнику Церуларију због чега ме и сада обузима интензиван осјећај стида, али моје је признање зацијело први корак према исправном путу, премда ми је и сада нелагодно признати да смо се лојални синодалну начелу, да не признајемо папу, ни чистоћу целибата и да се не молимо изравно Дјевици, али бих вас молио да ми помогнете оваквоме какав сам, јер опет, нисам атеист, и да ми покажете пут до православне цркве ако је нисте у оправданом бијесу сравнили с вашом дивном земљом.

Како отићи на неки од љетних лакоглазбених фестивала

Ако сте превалили стотине километара да бисте гледали и слушали Сплитски фестивал, Марко Поло фест или нешто томе слично, овај вам водич не може помоћи. У том је случају ионако најбоље да потражите стручну помоћ.